

ROMANIA
CURTEA DE APEL GALATI
SECTIA PENALA SI PENTRU CAUZE CU MINORI
INCHEIERE
Sedința publică din 23 Februarie 2016
Completul compus din:
PRESEDINTE – XXX
GREFIER – XXX

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați – reprezentat de procuror XXX

.....

Pe rol judecarea contestației promovată de contestatorul XXX, având ca obiect „CONTESTAȚIE – intervenirea unei legi penale noi (art. 595 NCPP) disjuns din dosar nr. 2546/121/2015” împotriva sentinței penale nr. 477/13.11.2015 pronunțată de Tribunalul Galați în dosarul nr. 4079/121/2015.

La apelul nominal făcut în ședința publică a răspuns: pentru contestatorul XXX avocat ales XXX.

Procedura legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către greșier, potrivit art. 121 alin. (2) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, care învederează: cauza a fost repusă pe rol pentru a fi pusă în discuție oportunitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, conform art. 475 Cod procedură penală, cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept; contestatorul-condamnat nu mai locuiește la adresa de domiciliu indicată în proces însă, fiind reprezentat de apărător ales, avocat XXX, se apreciază legal îndeplinită procedura de citare, după care:

Curtea aduce la cunoștința participanților procesuali aspectul că a fost repusă cauza pe rol pentru a se pune în discuție oportunitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei chestiuni prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Dacă în aplicarea prevederilor art. 6 Cod penal, în cazul unei infracțiuni în formă continuată care potrivit legii penale noi nu mai îndeplinește condițiile de reținere a unității infracțiunii continuate ci pe cele ale unui concurs de infracțiuni, se are în vedere maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită sau pedeapsa maximă ce ar rezulta în urma aplicării dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni conform legii penale noi.”

Apărătorul contestatorului XXX, avocat XXX, precizează că este de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu o singură mențiune: deși din modul de formulare se înțelege că este pusă în discuție aplicarea dispozițiilor art. 6 din Codul penal, consideră că ar fi oportun a se completa, după începutul frazei, „Dacă în aplicarea prevederilor art. 6 Cod penal, în cazul unei infracțiuni săvârșită în formă continuată [...], înainte de „care potrivit legii penale noi [...], să fie adăugată sintagma „sub imperiul legii vechi”, și apoi, continuarea „[...] care potrivit legii penale noi [...]” pentru a se înțelege în mod evident că infracțiunea a fost săvârșită în formă continuată sub imperiul legii vechi. Deși acest aspect se poate deduce în mod implicit din conținutul art. 6 Cod penal, consideră că această completare ar fi mai relevantă în nuanțarea acestei ipoteze, instanța având însă posibilitatea de a sublinia acest aspect în motivarea încheierii de sesizare.

Reprezentantul Ministerului Public precizează că este de acord cu punctul de vedere al instanței privind sesizarea Înaltei Curți cu rezolvarea acestei chestiuni de drept. Până la acest moment instanțele nu s-au pronunțat pe această problemă și, cu siguranță, se vor ivi și altfel de confruntări. Solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a se pronunța cu privire la chestiunea pusă în discuție și suspendarea judecării prezentei cauze potrivit art. 476 alin. 2 Cod procedură penală.

Curtea rămâne în pronunțare asupra chestiunii de drept pusă în discuție.

CURTEA,

Asupra chestiunii de drept pusă în discuție;

Expunerea succintă a obiectului cauzei:

Prin cererea adresată de petentul XXX a solicitat aplicarea legii penale mai favorabile și cu privire la o pedeapsă de 10 ani închisoare aplicată prin sentința penală nr. 116/2009 a Tribunalului Galați.

Prin sentința penală nr. 477/13.11.2015 Tribunalul Galați a respins cererea de aplicare a legii penale mai favorabile formulată de petentul XXX și l-a obligat pe acesta la plata sumei de 100 lei cheltuieli judiciare către stat.

Pentru a pronunța această sentință instanța de fond a reținut următoarele:

Prin sentința penală nr. 116/02.03.2009 a Tribunalului Galați, definitivă prin neapelare la 20.03.2009, petentul XXX a fost condamnat la o pedeapsă principală de 10 (zece) ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzută de art. 64 lit. a) teza a II-a, b), c) Cod penal din 1969 pe o durată de 2 (doi) ani, după executarea pedepsei închisorii, pentru săvârșirea infracțiunii de înșelăciune cu consecințe deosebit de grave în formă continuată, prevăzută și pedepsită de art. 215 alin. 1, 3, 4, 5 Cod penal din 1969 cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal din 1969 (8 acte materiale din perioada ianuarie - martie 2006).

În prezenta cauză se constată că petentul XXX a fost condamnat la o pedeapsă principală de 10 (zece) ani închisoare pentru săvârșirea, în formă continuată, a unei infracțiuni de înșelăciune în variantele agravate prevăzute de art. 215 alin. 1, 3, 4, 5 Cod penal din 1969 cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal din 1969 (8 acte materiale), infracțiune ce are corespondent în norma de incriminare de la art. 244 alin. 1 Cod penal actual și care prevede ca sancțiune închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

Din considerentele sentinței penale nr. 116/02.03.2009 a Tribunalului Galați rezultă în mod clar faptul că în conținutul infracțiunii de înșelăciune pentru a cărei săvârșire s-a dispus condamnarea petentului XXX, au fost incluse un număr de 8 acte materiale care prezentau, fiecare în parte, conținutul infracțiunii de înșelăciune, constatându-se totodată că cele 8 acte materiale care au compus infracțiunea continuată de înșelăciune reținută în sarcina petentului au fost comise în dauna a 8 persoane vătămate diferite ceea ce echivalează cu o lipsă de identitate a subiecților pasivi.

Referitor la mecanismul de determinare a caracterului mai favorabil al legii penale (pe instituții autonome sau global), așa cum s-a pronunțat și Curtea Constituțională prin Decizia nr. 265 din 6 mai 2014, în aplicarea art. 6 din Noul Cod penal, fiind vorba de existența unei hotărâri judecătorești definitive, determinarea legii mai blânde se face prin aplicarea legii penale în ansamblul ei și nu pe instituții autonome. Se mai reține că dacă înainte de judecarea definitivă a cauzei, determinarea legii penale mai favorabile trebuie făcută global, cu atât mai mult aplicarea globală a legii penale se impune a fi realizată în situația unei hotărâri judecătorești definitive.

Instanța a mai reținut că operațiunea de determinare a legii penale mai favorabile în cazul petentului XXX prin utilizarea mecanismului aplicării globale a legii, în condițiile în care exista o hotărâre judecătorească definitivă prin care a fost aplicată legea penală veche, presupune aplicarea globală a legii penale noi, compararea a ceea ce rezultă din aplicarea fiecăreia dintre legile penale succesive și reținerea uneia dintre cele două legi penale ca fiind legea penală mai favorabilă.

Astfel, petentul XXX a fost condamnat, potrivit legii penale vechi, la o pedeapsă principală de 10 (zece) ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev. de art. 64 lit. a) teza a II-a, b), c) Cod penal din 1969 pe o durată de 2 (doi) ani, după executarea pedepsei închisorii, pentru săvârșirea infracțiunii de înșelăciune cu consecințe deosebit de grave în formă continuată, prevăzută și pedepsită de art. 215 alin. 1, 3, 4, 5 Cod penal din 1969 cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal din 1969 (8 acte materiale din perioada ianuarie - martie 2006).

Potrivit legii penale noi, respectiv art. 35 alin. 1 Noul Cod penal, forma continuată a infracțiunii presupune condiția identității de subiect pasiv. Or, în cazul petentului XXX, această condiție nu este îndeplinită deoarece cele 8 acte materiale de înșelăciune comise de petent au fost realizate față de subiecți pasivi diferiți, mai exact față de un număr de 8 subiecți pasivi în cauza soluționată prin hotărârea de condamnare a petentului. Pe cale de consecință, cele 8 acte materiale de înșelăciune comise de petent formează, potrivit Noului Cod penal, o pluralitate de 8 infracțiuni de înșelăciune sub forma concursului real de infracțiuni.

S-a reținut astfel că infracțiunea de înșelăciune săvârșită de petent sub legea veche, prevăzută de art. 215 alin. 1, 3, 4, 5 Cod penal din 1969 are corespondent în Noul Cod penal, fiind prevăzută de art. 244 alin. 1 Noul Cod penal.

În condițiile în care potrivit noii legi penale, activitatea infracțională comisă de petent sub legea penală veche realizează conținutul constitutiv al unui număr de 8 infracțiuni în forma prevăzută de art. 244 alin. 1 Noul Cod penal, s-a constatat că pentru fiecare din cele 8 infracțiuni, maximul special este de 3 ani închisoare. Aplicând dispozițiile care reglementează sancționarea concursului de infracțiuni, respectiv art. 39 alin. 1 lit. b) Noul Cod penal, se obține pedeapsa cea mai grea de 3 ani închisoare la care se adaugă sporul obligatoriu de 1/3 din suma totală a celorlalte 7 pedepse de câte 3 ani închisoare (total 21 ani), adică un spor de 7 ani închisoare, pedeapsa totală stabilită în baza noii legi penale fiind de 10 ani închisoare.

Or, comparând pedeapsa de 10 ani închisoare stabilită în baza legii penale vechi cu pedeapsa de 10 ani închisoare care s-ar aplica potrivit noii legi penale, s-a constatat că pentru petent noua lege penală nu este mai favorabilă din moment ce și potrivit Noului Cod penal, petentului i s-ar aplica aceeași pedeapsă de 10 ani închisoare care i-a fost aplicată și sub puterea legii penale vechi.

Pentru aceste considerente, având în vedere prevederile art. 6 alin. 1 Noul Cod penal și art. 4 din Legea nr. 187/2012, întrucât pedeapsa de 10 ani închisoare care i-a fost aplicată petentului potrivit vechiului cod penal nu depășește maximul de pedeapsă la care se poate ajunge prin aplicarea dispozițiilor din Noul Cod penal, s-a dispus respingerea, ca neîntemeiată, a cererii de aplicare a legii penale mai favorabile formulată de petentul XXX cu privire la pedeapsa de 10 ani închisoare aplicată prin sentința penală nr. 116/2009 a Tribunalului Galați.

Împotriva sentinței penale nr. 477/13.11.2015 Tribunalul Galați a declarat apel petentul condamnat XXX susținând că în cauză se impunea reducerea pedepsei de 10 ani închisoare ce i-a fost aplicată la 3 ani închisoare, pedeapsă ce reprezintă maximul special prevăzut de art. 244 al. 1 Cod penal ce sancționează conform noii legislații infracțiunea săvârșită.

Procurorul a solicitat respingerea contestației formulate de petent, apreciind că fapta pentru care a fost condamnat acesta nu constituie, conform noului Cod penal o infracțiune continuată ci un concurs de infracțiuni și că pedeapsa aplicabilă acestei pluralități infracționale, astfel cum a reținut și instanța de fond, nu este mai redusă decât cea aplicată prin hotărârea de condamnare așa încât această pedeapsă nu poate fi redusă.

Expunerea pe scurt a chestiunii de drept:

Problema de drept care se ridică în cauză este aceea dacă, în aplicarea prevederilor art. 6 Cod penal, în cazul unei infracțiuni în formă continuată care potrivit legii penale noi nu mai îndeplinește condițiile de reținere a unității infracțiunii continuate ci pe cele ale unui concurs de infracțiuni, se are în vedere maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită sau pedeapsa maximă ce ar rezulta în urma aplicării dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni conform legii penale noi.

În concret, în speța dedusă judecății, dacă s-ar aprecia că, deși infracțiunea de „înșelăciune” nu mai îndeplinește condițiile de reținere a unității infracțiunii continuate ci pe cele ale unui concurs de infracțiuni, trebuie avut în vedere maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa principală aplicată condamnatului ar trebui redusă de la 10 ani închisoare la 3 ani închisoare, maxim special prevăzut de art. 244 alin. 1 Cod penal.

Pe de altă parte, dacă s-a aprecia că în acest caz trebuie avută în vedere pedeapsa maximă ce ar rezulta în urma aplicării dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni conform noului Cod penal, întrucât conform noii legislații fapta pentru care s-a dispus condamnarea ar constitui 8 infracțiuni de înșelăciune prevăzute de art. 244 alin. 1 Cod penal, pedeapsa maximă la care s-ar ajunge ar fi de 10 ani închisoare (3 ani plus 1/3 din 3 ani x 7), astfel încât pedeapsa principală aplicată prin hotărârea de condamnare nu ar mai trebui redusă.

Examenul de admisibilitate a sesizării:

Curtea apreciază ca fiind admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, potrivit dispozițiilor art. 475 Cod procedură penală, întrucât:

- este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, în contestație;
- de lămurirea modului de interpretare și aplicare a problemei de drept puse în discuție depinde soluționarea pe fond a laturii civile a contestației la executare promovată de condamnatul XXX, contestația declarată de acesta împotriva hotărârii primei instanțe vizând tocmai această chestiune;

- problema de drept pusă în discuție nu face obiectul unui recurs în interesul legii și asupra acestei chestiuni Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat deja printr-o decizie întemeiată pe dispozițiile art. 471 alin. 1 Cod procedură penală sau printr-o hotărâre întemeiată pe dispozițiile art. 475 Cod procedură penală.

Cu privire la acest ultim aspect considerăm că decizia nr. 6 din 26.05.2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin care s-a stabilit că *în aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit art. 6 din Codul penal, în cazul infracțiunilor continuate, prin sintagma "maxim special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită" se înțelege maximul special prevăzut de lege pentru infracțiune, fără luarea în considerare a cauzei de majorare a pedepsei prevăzută pentru infracțiunea continuată*, este aplicabilă situațiilor în care infracțiunea analizată este în formă continuată atât conform Cod penal din 1969 cât și noului Cod penal, situația premisă fiind astfel diferită de cea din prezenta cauză.

Punctele de vedere ale părților:

Procurorul, cu ocazia concluziilor formulate pe fondul cauzei, a apreciat că în cazul unei infracțiuni în formă continuată care potrivit legii penale noi nu mai îndeplinește condițiile de reținere a unității infracțiunii continuate ci pe cele ale unui concurs de infracțiuni, trebuie avută în vedere pedeapsa maximă ce ar rezulta în urma aplicării dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni conform legii penale noi.

Aplicarea legii penale mai favorabile conform art. 6 Cod penal presupune stabilirea pedepsei pentru fapta comisă potrivit legii penale noi și reducerea pedepsei stabilite prin hotărârea de condamnare doar în situația în care aceasta ar depăși maximul la care s-ar ajunge conform dispozițiilor aplicabile în speță conform noii legislații.

Condamnatul, în motivele scrise de contestație depuse, a susținut că, deși potrivit legii noi faptele reținute nu mai pot constitui o infracțiune continuată, trebuie avut în vedere tratamentul aplicabil potrivit legii noi acestei forme de unitate infracțională, opinând că pentru aplicarea dispozițiilor art. 6 Cod penal prezintă relevanță doar modificările limitelor de pedeapsă, nu și modificarea altor condiții de care depinde sancționarea infractorului.

Referirea la tratamentul sancționator aplicabil concursului nici nu ar fi posibilă, a mai susținut condamnatul, dat fiind că nu există pedepse stabilite pentru fiecare acțiune sau inacțiune care intră în conținutul infracțiunii continuate, pedepse care apoi să fie contopite.

Punctul de vedere al completului de judecată:

În opinia completului de judecată în cazul unei infracțiuni în formă continuată care potrivit legii penale noi nu mai îndeplinește condițiile de reținere a unității infracțiunii continuate ci pe cele ale unui concurs de infracțiuni, trebuie avută în vedere pedeapsa maximă ce ar rezulta în urma aplicării dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni conform legii penale noi.

În acest sens se reține că art. 6 din Codul penal realizează un echilibru între principiul autorității de lucru judecat și aplicarea legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive, dispoziția menționată justificând limitarea autorității de lucru judecat exclusiv prin necesitatea asigurării efectivității principiului legalității pedepsei, aceasta trebuind să aibă un suport legal atât la momentul pronunțării sale, cât și al executării.

Pornind de la cerința ca pedeapsa ce se execută trebuie să aibă suport legal și la momentul executării rezultă că în cazul în discuție nu se poate reține forma continuată a infracțiunii, conform prevederilor din Cod penal din 1969, și aplicarea în același timp a pedepsei stabilită de noul Cod penal pentru infracțiunea în forma de bază, întrucât într-o astfel de ipoteză s-ar ajunge la crearea unei *lex tertia*, contrar principiului aplicării unei legi penale unice în cazul succesiunii în timp a unor legi penale diferite.

Același principiu al legalității pedepsei implică concordanța sancțiunii cu încadrarea juridică a faptei reținute în sarcina infractorului, aspect care nu s-ar putea realiza în cauză decât prin încadrarea juridică a faptei ca un concurs de infracțiuni și stabilirea pedepsei conform dispozițiilor din noul Cod penal referitoare la concursul de infracțiuni.

În situația în care opinia susținută de condamnat ar fi primită fapta ar trebui încadrată juridic conform prevederilor referitoare la forma de bază a infracțiunii (art. 244 alin. 1 Cod penal), reținerea prevederilor art. 35 alin. 1 Cod penal nefiind posibilă întrucât fapta nu este în formă continuată potrivit acestei dispoziții legale, ajungându-se la stabilirea unei pedepse pentru o faptă pe care infractorul nu a comis-o, acesta nefiind condamnat pentru un singur act material al infracțiunii ci pentru mai multe acte

materiale, apreciate ca o unitate infracțională conform legii penale vechi și ca o pluralitate de infracțiuni conform legii penale noi.

Referitor la faptul că nu există pedepse stabilite pentru fiecare acțiune sau inacțiune care intră în conținutul infracțiunii continuate, aceasta nu poate constitui un impediment în stabilirea unei pedepse care să corespundă încadrării juridice reținute conform legii penale noi, în vederea respectării depline a principiului legalității pedepsei.

Considerăm că problema aplicării prevederilor art. 6 Cod penal, presupune în mod obligatoriu încadrarea juridică a faptei pentru care infractorul a fost condamnat conform dispozițiilor din noul Cod penal, pentru a se avea în vedere maximul special prevăzut conform noii încadrări juridice în vederea comparării cu pedeapsa aplicată potrivit legii penale vechi, operațiune care în unele cazuri este favorabilă condamnatului, prin înlăturarea unor forme agravante ale infracțiunii și stabilirea unor pedepse mai reduse (în cazul infracțiunilor de omor, de furt, ș.a.) dar care în alte cazuri nu este favorabilă condamnatului, cum este și situația în discuție, ce presupune reținerea unei pluralități de infracțiuni și stabilirea unei pedepse rezultante conform dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni.

Având în vedere aceste considerente, apreciind că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 Cod procedură penală, Curtea va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept în discuție iar conform art. 476 alin. 2 Cod procedură penală va suspenda judecata până la pronunțarea hotărârii prealabile.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:

În baza art. 475 Cod procedură penală, dispune **sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție** în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă în aplicarea prevederilor art. 6 Cod penal, în cazul unei infracțiuni în formă continuată care potrivit legii penale noi nu mai îndeplinește condițiile de reținere a unității infracțiunii continuate ci pe cele ale unui concurs de infracțiuni, se are în vedere maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită sau pedeapsa maximă ce ar rezulta în urma aplicării dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni conform legii penale noi.”

Conform art. 476 alin. 2 Cod procedură penală suspendă judecata până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Pronunțată în ședință publică azi, 23.02.2016.

Președinte,
XXX

Grefier,
XXX

Concept și redactare: XXX – 09.03.2016

Tehnoredactare: 3 ex./XXX/09 Martie 2016

Comunicare: 2 ex./XXX/10.03.2016 – 1 ex. contestator; 1 ex. pe e-mail Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Galați